

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Pesti Ujlapal 1 óra 1 K.

Modern ifjaink.

(Nó.) Sehol akkora téren nem hódítanak a modern eszmék, mint tanuló ifjuságunknál. A természetes s minden behatásra érzékeny ifjulek a leggyorsabban reagál minden újdonságra; s legtöbbször mit sem sejtve dobja magát az áradatba, melyből aztán megtépve, csalódva, fáradtan kerül ki úgy, hogy akkor, mikor a család, a társadalom, a haza munkájára szorul, már lelkileg elaggott ember, kit nem érdekel semmi, ki ha kenyérkeresetből dolgozni kénytelen, dolgozik lélek nélkül, unottan s alig várja, hogy szerszáma kihulljon kezéből.

Ez helytelen, beteg állapot, bár reális és való. Az ifjú fogékony lelkével mohón kap a modern eszméket telt áramlatok után, mely az újság ingerével hat lelkére, s mert lelki egyensúlya nem rendezett, ismeretei a világról homályosak s mert főleg nincs érzékeny lelkének erős, határozott irányítója, eltéved az eszmék labirintusában, s mire feleszmél, már csak a roncsokat mentheti meg. S ki itt a hibás? A család, a társadalom, s az iskola. A család, melyben a szülők sokszor majom szerete nem akarja látni gyermeke lelkének ferde kinövéseit és hibáit, nem tudja s nem akarja megérteni az ifjú lélek vágyakozásait, hanem csupán abban leli örömét, hogy gyermeke kifogástalan lakkcipőben jelenjen meg a zsurokon és a sétaterek térzenéin s mondja, avagy hallgassa a modernül léha társalkodás konvencionális hazugságait. Ha azok a szülők a szülei házban örökös szeretettel s azzal a lelkükbe oltott különös gondoskodással, mely a szülők sajátja, igyekeznének

felismerni gyermekeik lelkének vágyait s azt szülői szeretettel helyes mederben irányítani, bizony nem hullana annyi átok a szülők fejére éppen gyermekeik ajkáról. Dehát modern világot élünk s abban ez a divat, hogy a mai nappal gondoljunk s azt tegyük legkellemesebbé (?) mert ki törődik a holnappal.

De éppen olyan hibás a társadalom, mely ma a modern világban az ifjuságot legnagyobb mértékben befolyásolja. A társadalom mely ön magának állított fel törvényeket és sokszor hamis törvényeket, azokat elsősorban az ifjuságra oktrodja azzal, hogy az ifjuságot a társadalmi mozgalmak s kérdések harcába mint a jövő nemzedék oszlopait bevonja s így már ebben a korban, midőn az ifjú lélek csak befogadni, de nem kiválasztani képes azokból, mi jó és hasznos, telíti hamis eszméivel, melyeket szép külső színben ad be ifjuságunknak. A mai modern társadalom új morált készített magának. Alapja az önzés, az „égó“; s fegyverei minden, mi nem ütökzik a modern büntetőtörvény s-iba. „Mindem jó, ami nekem hasznos vagy élvezetes“ — ez a mottója. A mai modern társadalom ezen elveken épül fel s ezen elveket látja érvényesülni az ifjú lélek a mindennapi életben. A bűn diadalmaszkodik a modern társadalmi morál keretében az erény felett. S mert senkiben nincs meg az érvényesülési vágyás annyira, mint éppen az ifjúban stréberré tesz, hogy a felszinen maradjon; s hogyan láthatná gyenge szemé, hogy mindaz mit ebben a keretben maga elé kitzűött csak déli-

báb, melyet ha elér is, csak az üres s tartalom nélküli semmit markolja meg. Igen! Vétkezik a modern társadalom abban, hogy hamis eszméinek hálóját éppen az ifjuságra veti céltudatosan, kiszámított terv szerint, s ha kiszivta az ifjú csontjából a velet, elhajtja magát mert nem szolgálhat neki.

De hibás az iskola legfőképpen. Ma sajnos iskoláink főleg középiskoláink egész munkaereje kimerül abban, hogy az ifjuságot a tudományok berkeibe bevezessék, de annak lelkére, főleg jellem fejlődésére aránylag kevés munka fordítatik. Lehet, hogy ennek az az oka, hogy a középiskolák anyaga túlságosan nagy s így nem jut idő, hogy a tanár növendékének lelkével is foglalkozzék s gondolkozását, érzelm világát a mai modern eszmékkel szemben helyes utat terelje, de tény az, hogy így állunk. Az ifjú otthon a családi házban, hol az apa talán szabadkőműves, az anya nagy világi hölgy, hall egyet s mást félfüllel, mit esze nem ért meg de tetszik neki mert új, mert különös, mert titkolt.

Jelleme gyöngé, valóságossága semmi s így szive kész talaj ez eszmék befogadására. Az iskolában ma még az Isten adta észtehetség a tekintélyt szerző egyetlen tényező s ha a tanuló jól felmondta leckéjét, kitűnő gyerek s jeles tanuló, kit a tanárok szeretnek, ki ajándékot kap, melyen rövidesen tul ad az antiquáriusnál, hogy nagy titokban elégitse ki szenvedélyeit. Egészségtelen állapot ez. Az iskola nemcsak tanító de nevelő intézet. Nevelő jellemfejlesztő intézet az ma, mikor a szülői ház és társadalom lett az ifjú lélek kerítőjévé, mikor az iskola az egyetlen hely

Tellmann Béla

divatterme.

Brassó, Ferenc-József-tér és Lópiac sarokház Serg-féle postadórzlet 1. emelet.

Készít saját műhelyében elsőrangú munkások által izlésesen előállított honi szövetekből

uri ruhákat.
angol női felöltők és kosztümekek
készítése.

Vidéki megrendeléseket felelősség mellett próba nélkül is kifogástalanul teljesít.

Ker. Szociálisták!

Pénteken este fél 9 órakor az összes szervezetek vezetői ülést tartanak. A vasárnapi békéltető bizottsági tagválasztás lesz napirenden. A szervezetek vezetői gondoskodjanak, hogy az érdekelt tagok is részt vegyenek az értekezleten.

s alkalom, hol még az a finom s érzékeny ifjú lélek helyes irányba terelhető, hol még meg lehet menteni a szenvedő lelket.

S azért kell, hogy az arra illetékes faktorok ezt ne csak belássák, de ennek megteremtéséhez hozzá lássanak. Az öngyilkosok, züllött existenciák, idegszanatóriumok szomorú statisztikájában napról—napra félelme- sebb százalékban nő az ifjú emberek száma, s a fiatalok gonosztevők ma —holnap rekordot teremtenek a bűnös élet útján. S mindez legnagyobb százalékban a modernségégisz- sze alatt történik. Mert modern az a diák, ki hitoktatójának szeme közé meri vágni társai előtt az iskolában minden megtorlás nélkül: Tisztelendő Úr, hogy lehet a XX-ik században azt tanítani, hogy van isten stb. Modern- né lett a gyermek, ki szülei felü- gyetete alól magát emencipálva éjje- leit — nappalait kávéházakban, a kár- tyá asztalánál tölti tanuló asztala he- lyett, modernné lett az ifjú lány, ki szerelmét vásárra vive a többet fize- tőnek osztogatja arcpirulás és szé- gyenérzet nélkül. S mindez miért? Mert modern világot élünk? Helyes- ez? S kik a felelősek? Nem a gyer- mek lélek, mely modernné (?) lett, hanem azok, kik azzá tették: a csa- lád, a társadalom, az iskola.

Csoportvezetők!

Dolgozzatok!

(F. M.) A brassói népszövetség a ma- ga négy éves fennállásával nagy dolgokat teremtett. Az eleven csoportvezetők gárdája mozgékonyá tette ezt a hatalmas szövetség-

get, amelynek a tagjai között ma Brassó legelőkelőbb embereit látjuk.

A tél munkáját nem szabad felválta- nia a nyár pihenésének. Nyáron is csak úgy kell dolgoznunk, érintkeznünk a tagok- kal, mint télen. A viszonyt nem szabad megszakítani a rövid nyári hónapok alatt sem.

Kirándulásokon, szórakozás közben is a népszövetségi ügyekről kell beszél- nünk. A felvetett kérdéseket a keresztény sajtó által megvilágított szempontok szerint állítsuk ismerőseink, barátaink, családunk elé. Legyen köztünk meg a szellemi kap- csolat.

Gondoskodjunk róla, hogy minden kérdést megvilágítsunk, ahol csak fontos a keresztény álláspont különös súlyt köl- csönözni.

A keresztény sajtó által felvetett kér- déseket és véleményt plántáljátok be a ta- gokba és nem tagokba. Legyetek élő ke- resztény ujságok!

Olvasóink és köztünk nem tisztán üzleti összeköttetés van, hanem sokkal be- csesebbek a kapcsolatok, amelyek olvasóinkat szerkesztőségünkhez kötik.

Száz meg száz ember véleményét kell formálnunk. A különféle keresztény szerve- zetek körébe tartozó embertömeget új- ja kell alakítanunk az öntudatos kereszténység szellemében.

Ezt segítsétek elő ti csoportvezetők, akik gerince vagytok a hatalmas népszö- vetségnek! Így dolgozzatok, most nyáron is, csak ne pihenni, mert az ügyünkkel még pihenni nem érünk rá. Napról-napra több bizonyíték támad, amely azon meggyőződé- sünket megerősíti, hogy még mindig igen sok tenni valónk van, még nagy munka vér reánk.

Gondoskodni kell, hogy a télen meg- szerzett sok száz új ember ne hidegedjék el tőlünk. Gondoskodni kell, hogy a szel- lemi kapcsolat meglegyen az új emberek- kel, hogy télen a hatalmas munkát ne kell- jen újra kezdeni, hanem, hogy folytathas- suk.

Csoportvezetők! Kerezekben van leté- ve a népszövetségi tábor! Gondoskodjatok, hogy úgy irányítsátok, amint azt szellemi vezérünk, a „Brassói Ujlap” megszabja.

Gondoskodjatok, hogy nyáron se szüne- teljen a munka.

Akikkel találkoztok, érintkezzetek! Be- széljétek! Aggtáljátok, ti derék csoportveze- tők!

Ki akar kertész lenni?

Az áll. kertészetekbe munkások fogad- tatnak fel abból a célból, hogy egy-két év leforgása alatt e munkások a fagondozás- ban és a gyümölcsösomagolásban vagy a zöldségtermelés különböző módozataiban a kellő gyakorlati jártasságot megszerezvén, mint gyakorlott munkások munkavezetőkül az állami kertészeti telepeken, vagy magá- nosok kertészeteiben alkalmazhatók vagy községek részére mint vándor fagondozók ideiglenesen átengedhetők legyenek.

Felvételi kellékek: a) nőtlenség, a ma- gyar nyelv birása, legalább 17 éves, leg- feljebb 30 éves élet kor. b) ép, erős test- alkat, szervezet, valamint fertőző betegsé- gekről mentességet igazoló orvosi bizonyít- vány; c) községi erkölcsi bizonyítvány a folyamodó tartózkodási helyéről.

A kiképzés ideje alatt a munkások napszám és ellátás fejében személyenként és naponként 3 k. napszámért kapnak, mely kéthetenként fizettetik ki.

Felvétel végett 1 k-ás bélyeggel ellá- tott kérvényel a m. kir. földművelésügyi miniszterhez kell folyamodni. A kérvényben a folyamodó munkásnak meg kell jelölni hogy a kertészet melyik ágában (zöldség- termelés vagy gyümölcsstermelés) kíván foglalatzkodni.

A kérvényt legkésőbb 1912. október 1-ig kell benyújtani, vagy közvetlenül a földművelésügyi miniszteriumnál, vagy pe- dig az illető község előljáróságánál, mely tartozik a beérkező kérvényeket felettes ha- tósága útján a földművelésügyi miniszteri- umhoz a fenti időpontig felterjeszteni. Ké- sőbbben érkező vagy hiányosan felszerelt kérvények nem vétetnek figyelembe. A fo- lyamodók a fel vagy fel nem vételről érte- sitést fognak nyerni.

A szentpéteri göztégla és cserépgyár ajánlja kitünő minőségű

falazati tégláit

a lehető legolcsóbb árban

iroda: Kapu-u. 72.

HIREK

Péntek
július
12.

Róm. kath. Pius

Protestáns Placid

Gör. k. Cir. Ján.

Nap kél 4 14. nyug 7
55 perckor. Hold kél

12 ó. 41 perckor. Nyug. 5 ó. 11 perckor.

Kilépés az egységes magyar pártból.

Bízott forrásból értesülünk, hogy Meisel József apátplebános levélben jelentette be az egységes magyar pártból való kilépését. A kilépések ugylátszik napirenden vannak és a tömeges kilépések a közeli napokban várhatók.

Szerkesztő változás.

A kézdivásárhelyen megjelenő „Székely Hírlap” eddigi szerkesztője Bíró Lajos viszszalépett és helyébe Dr. Elek Béla veszi át a felelős szerkesztést. A lap ellenzéki marad ezután is.

Nagy tűz.

A meriádi bihari erdőipar részvénytársaság fűrésztelepe felgyulladt és teljesen leégett. A fűrésztelep 700 munkást foglalkoztatott.

Kánikula.

Táviratunk rettenetes melegről adnak hírt, amely Amerikában uralkodik. New-yorkban tegnap 24, Pittsburgban 17 és Filadelfiában 12 ember halt meg a nagy meleg miatt.

Látogatott állatkert.

Az ujonnan átalakított fővárosi állatkertnek napról-napra szaporodnak a bel- és külföldi látogatói. Vasárnapon egész nap nem kevesebb mint 22 ezer ember nézte meg az állatkertet, amelyet a világ legmodernebb berendezésű állatkertjének tartanak az idegenek is.

Abcug Tisza.

A napokban érkezett Tisza István Gróf Szalontára, ahol az állomáson parázs kis abcugolásban volt része. A kiküldött rendőrtisztviselő az abcugolók közül egy párat előállított és 10—10 koronára megbüntették. Az éljenzőket azonban szabadon eresztették, pedig ezek nagyobb lármát rendeztek, mint az abcugolók. Tanulság az, hogy Tiszát csak éljenezni szabad.

Furcsa találmány.

Dr. Oberth János medgyesi orvos egy

kapcsot talált fel, amely arra szolgál, hogy feledékeny emberek esőtartójukat ne hagyassák el a vendéglőkben és kávéházakban. A találmány egy nyitható acélkapocs, mely az esőtartó nyakáról zsinegen lóg le és két ága közé fogásra akasztás, vagy falhoz támasztás esetén a kalapra szorítatik be. Ezáltal a kalap elválaszthatatlan lesz az esőtartótól s tulajdonosa távozáskor okvetlen viszi esőtartóját is. A szerencsés feltaláló a kapocs szabadalmáért Ausztriában és Németországban 36.000 koronát kapott.

Szerelmi dráma.

Szegeden tegnap hajnalban 2 ó. a fekete sas nevű szálló portása az egyik emeleti szobából gyanus zajt hallott. Felrohant az emeletre, felnyitott a annak a szobának az ajtaját, a honnan a zörejt hallotta. A kis hotelszoba padlóján egy nő feküdt vérocsában, míg az asztal mellett egy férfi szorongatott kezében füstölő rovolvert. A portás azonnal a rendőrségre telefonált, a honnan megjelent az ügyletes rendőrtisztviselő. Megállapította, hogy a férfit Papp Jánosnak hívják, 67 éves építőmester, a leány pedig Kovács Ilona 20 éves fésülő, Papp János először a nőt sebesítette meg, majd önmagára lőtt.

Békéltető bizottsági választás.

A helybeli iparostestületi tagoknál munkában álló összes segédek közül az iparos testület békéltető bizottságba való 30 rendes és 10 póttagnak a megválasztása július hó 14-én vasárnap délelőtt fél 9 órától déli 12 órakor a Ferenc-Józseftéri tanácsház termében fog lefolyni.

Katonai hírek.

Aligner Viktor százados, a 77 számú gyalogezredtől áthelyeztetett a brassói 2. számú gyalogezredhez 1912. évi július hó 16-ával.

— Dr. Cseh Mihály brassói 24. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadapród hivatásos honvéd hadbíróvá való kiképzés céljából hadbírói gyakorlatra bocsáttatott 1912. évi augusztus 1-ével a kolozsvári VI. honvéd kerületi bírósághoz.

— A brassói és kézdivásárhelyi honvéd zászlóaljok július 12-én (pénteken) érkeznek vissza Brassóba. A kézdivásárhelyiek innen vasuton utaznak tovább állomás helyükre.

Sulyos baleset.

Gróf Marenzi Ferencz altábornagyot Fogarason sulyos baleset érte. A vonatról a vasútra hajtv a bérkocsi lovai megijedtek és árokba döntötték a kocsit. A kocsit darabokra tört, a kocsist és a benne ülőket az altábornagyot kivéve baj nem érte.

Koszoru megváltás

Néhai Fiala Antal emlékére Simay Gerő és Jenő koszoru helyett 30 koronát adományoztak a betegápoló nővérek alapjának. Isten fizesse!

Városi közgyűlés.

Stenner Frigyes városi tanácsos elnöklete alatt szerdán délután közgyűlést tartott Brassó város képviselő testülete, amelynek egyetlen napirendje volt: az adóhivatali végrehajtók, becsúsók és dijnokok kérvénye, melyben részükre az ideiglenes számtisztii cím adományozását kérik.

A városi képviselőtestület többnek hozzászólása után a címet megadta és a közgyűlés egy órai tartam után véget ért.

Ker. szoc. választmányi ülés.

A ker. szoc. szervezetek által szerdán este Brassován Sándor elnöklete alatt tartott választmányi ülésről a következő jelentést adták ki: Brassován Sándor elnök üdvözölte az ujonnan megalakult fodrásszakosztály vezetőjét, majd Fröhvirth Mátyás titkár és lapunk felelős szerkesztője terjesztette elő jelentéseit és hosszabb beszédben szabta meg a szervezetek által követendő eljárást a nyáron. A választmány elhatározta, hogy szerdán este közös szakszervezeti ülést tartanak, aug. 20-án pedig sajtóünnepélyt. Egyéb belügyek elintézése után a választmányi ülés véget ért.

Színház.

A több oldalról kapott kérelemnek megfelelően mindig egy nappal előbb lefogjuk közölni a színrekerülő darabok szereplőit. Ezzel is szolgálni akarjuk kedves olvasóközönségünk kényelmét. Pénteken 1912. július hó 12-én, ujdonságul először:

P A P A .

Vigjáték 3 felvonásban. Írták Robert de Flers és Gaston Armand de Caillavet. Fordította Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

De Larzac gróf — — — — — Hercegh Vilmos
Jeand Bernard — — — — — Abonyi Tivadar
Jocasse abbé — — — — — Ujvári Lajos
Charmeul — — — — — Sziklai József
Aubrin — — — — — Szombathelyi M.
Pierre — — — — — Zajonghy Elemér
Bigorre — — — — — Odry Gergely
Georgina Coursan — — — — — Hevesi Mariska
Colette Toury-Melcourt — — — — — Fái Flóra
Jeanne Aubrin — — — — — Hevesi Gusztika
Verviers, közjegyző — — — — — Serfői György
Lucy — — — — — S. Szilágyi Rózsai
Jeannine — — — — — Jakab Biri
Catherine — — — — — Kolozsvári Blanka
Csendörörmester — — — — — Hegyi János
Kertész — — — — — Budai Sándor.

A lap szerkesztéséért felelős:

Fröhvirth Mátyás.

Kiadja: A Kath. Népszövetségi Takarékos és Hitelszövetkezet.

ÉRTESÍTÉS!

Nagrabecsült vevőimet tisztelettel értesítem, hogy tanulmányutamról visszatértem 6 heti távollétemet elméleti és gyakorlati szakismereteim gyarapítására használtam fel.

Világhírű „Le Grand Chic” módszer szerint a legkiválóbbat nyújthatom. Miért továbbra is becses pártfogást kérek és maradtam teljes tisztelettel

GERGELY SÁNDOR női-divatterme, Lensor 28.

